

**ELEKTRON KİTABXANALARIN DİGƏR İNFORMASIYA
SİSTEMLƏRİ ARASINDA YERİ. ELEKTRON KİTABXANA
ANLAYIŞLARI****Kərimova S.H.****sevda.kerimova1@gmail.com**

Məqalədə elektron kitabxanaların yaradılması və inkişafı, elektron kitabxanaların digər informasiya sistemləri ilə müqayisədə özünəməxsus cəhətləri, bu sahədə istifadə olunan anlayışlar və terminlər, elektron kitabxana anlayışına əsas yanaşma məsələləri müzakirə olunur.

***Açar sözlər:** elektron kitabxana, milli informasiya, informasiya cəmiyyəti, elektron informasiya, İnternet, informasiya axtarışı, informasiya xidməti, məlumat bazaları, rəqəmsal kitabxana.*

İnformasiya texnologiyalarının inkişafı və geniş qəbulu müasir həyatın bütün sahələri üzrə, o cümlədən iqtisadiyyat, dövlət, elm və təhsil sahəsinə böyük nüfuzədgici qüvvəyə malikdir. Əsas dəyəri informasiya və bilik olan yeni ictimai cəmiyyəti xarakterizə etmək üçün “informasiya”, “informasiya cəmiyyəti”, “bilik cəmiyyəti” kimi ifadələr işlədilir. Bu anlayışların arxasında konseptual fərqlər olmasına baxmayaraq, informasiya və bilik iqtisadi amili müəyyən edən, habelə mühüm milli resurslar olan mineral ehtiyatlar, su hövzələri, meşələr, və s. kimi dövlət təminatını əhəmiyyətli dərəcədə müəyyən edən ümumi amildir. Milli informasiya resurslarının qorunması, inkişafı və idarə edilməsi milli əhəmiyyət kəsb edən məsələdir.

Milli informasiya resursları iki komponentdən ibarətdir: ənənəvi (əlyazma və çap materialları, rəssamlıq, heykəltəraşlıq, memarlıq, səs, şəkil, film, video və s.) və elektron (rəqəmsal formada olan bütün informasiya obyektləri). Bu iki komponent arasındakı fərq yalnız informasiyanın təqdim edilmə vasitəsində deyil, həm də onun mühafizəsi, paylanması və modifikasiya strategiyasındadır. Ənənəvi formada olan əlyazma, çap və digər sənədlərin mühafizə və istifadəsi bir neçə nəsil mütəxəssislərin tədqiqat və nəzəri işləri zamanı yaxşı mənimsənilmişdir. Lakin belə məlum olur ki, ənənəvi formada olan məlumatın həcmi onun mühafizəsi, ötürülməsi, axtarışı və qeydiyyatı ilə bağlı məsələlərdə daha səmərəli fəaliyyətin göstərilməsində xeyli çətinlik yaradır. Bu əsaslı problem müasir rəqəmsal texnika və informasiya texnologiyalarının istifadəsi vasitəsilə, ənənəvi formada olan informasiyanın elektron formaya köçürülməsi yolu ilə həll edilə bilər. Qeyd edilən informasiya resurslarının hər iki komponentinin paralel inkişaf etməsinə baxmayaraq, gələcəkdə əlbəttə, ənənəvi komponentin ən əhəmiyyətli hissəsi elektron formada təmsil olunacaq. Digər tərəfdən, son onilliklərdə elektron formada yaradılacaq çap, audio, video və digər nəşrlər üçün başlanğıc

ola biləcək, elektron formada mövcud olan informasiyanın həcmində sürətli artım müşahidə olunur.

Hazırda, elektron forma informasiyanın daha təhlükəsiz və yığcam mühafizəsinə, daha sürətli və daha geniş yayılmasına, bundan başqa, digər formalarda mümkün olmayan manipulyasiya etmək imkanı verir. Beləliklə, informasiyanın elektron formada təmsili, yəni, elektron sənədlərin yaradılması, onların elektron nəşrlər (EN), müxtəlif elektron toplular və elektron kitabxana (EK) formasında təşkili artıq bir zərurətdir.

Rəqəmsal kitabxanaların informasiya cəmiyyətinin inkişafındakı rolunu qiymətləndirmək çətindir. "İnformasiya resurslarından istifadəçilərin kütəvi istifadəsinin təmin edilməsi elm, mədəniyyət və təhsil xidmət edilməsi üçün prioritet məsələyə çevrilmişdir". Aydın ki, bu problem ümummilli və daha geniş, ümumbəşəri əhəmiyyət kəsb etməklə, strateji planlaşdırma, əsaslı investisiya qoyuluşu və bir çox təcrübəli və nəzəriyyəçi mütəxəssislərin birgə səylərini tələb edir.

Elektron informasiyadan istifadə edilməsinin səmərəliliyini artırmağın ən yaxşı yolu məlumatın təhlükəsiz saxlanması və onun məqsədəuyğun istifadəsini təmin etmək üçün müvafiq informasiya sistemlərinin yaradılmasıdır.

Məqsədəuyğun istifadə dedikdə:

- həyata keçirilmə vasitələrindən asılı olmadan informasiyanın bərpə adekvatlığı;
- məlumatın köçürülməsi və ötürülməsi üçün əlverişli üsullar;
- müxtəlif və keyfiyyətli məlumat axtarışının həyata keçirilməsi imkanı;
- informasiya mühitində istifadəçi üçün sadə və səmərəli axtarış vasitələrinin mövcudluğu başa düşülür.

Bu informasiya sistemlərinin qoyulmuş məqsədlərə uyğun olaraq, proqram təminatı, aparat, texnologiya, təşkilati, o cümlədən, digər məsələləri əhatə edən çox mürəkkəb sistemləri vardır.

Belə informasiya sistemlərinə aşağıdakılar aid edilə bilər:

- sənədlərə dair informasiya ilə əməliyyat sistemi;
- veb saytlarda mövcud olan müxtəlif növ elektron sənədlər toplusu;
- elektron nəşrlər;
- elektron kitabxanalar;
- məlumat axını ilə əməliyyat sistemi;
- nəqliyyat sistemləri;
- iqtisadi sistemlər;
- istehsalı idarəetmə sistemləri;
- statistik məlumat sistemləri;
- qarışıq tiplərin sistemləri;

- idarəetmə sistemləri;
- coğrafi informasiya sistemləri və s.

Son illərdə inkişaf etmiş belə sistemlərin sayı kifayət qədər artmışdır. İnformasiya sistemlərinin ən yeni və sürətlə inkişaf növləri Elektron İnformasiya (Eİ) və Elektron Kitabxanadır (EK). Bundan əlavə, böyük ehtimalla, sənəd informasiya sisteminin, informasiya dünyasında getdikcə daha əhəmiyyətli mövqə tutacağını deyə bilərik.

Təbii ki, öz funksiyalarının yerinə yetirilməsi üçün Eİ və EK həqiqətən məlumatların uzunmüddətli mühafizəsi və istifadəsi, xüsusilə onun paylaşılması kimi fərqləndirici xüsusiyyəti olan müəyyən informasiya sistemləri formasında həyata keçirilməlidir. Dinamik məlumatla işləyən İnformasiya sistemləri, həmçinin, məlumatı toplayan, lakin onun yayımı ilə məşğul olmayan İnformasiya sistemləri (arxiv tipli sistemlər) buraya daxil deyildir.

Analayışlar və təriflər

Eİ və EK ilə bağlı fəaliyyət sahəsi yeni olduğuna görə, hələlik sabit terminologiyaya malik deyildir. Bu məsələ ilk dəfə 1980-ci illərin əvvəllərində F. Lankaster tərəfindən ətraflı nəzərdən keçirilmişdir. Lakin onun işləri müəyyən dərəcədə futurist xarakter daşıyırdı.

EK ilə əlaqədar əhəmiyyətli işlər 80-ci və 90-cı illərdə böyük həcmli, əsasən mətn tipli müxtəlif məlumatların etibarlı mühafizəsi, sürətli emalı və səmərəli istifadəsini təmin etmək üçün kompüter və informasiya texnologiyaları meydana gəldiyi zaman inkişaf etməyə başlamışdır. Məhz həmin dövrdə bir sıra EK layihələri hazırlanmışdır. Bu proseslərin gedişi ərzində, "elektron kitabxana" anlayışı dəqiqləşdirilmiş, onun məqsədləri, vəzifələri və funksiyaları müəyyən edilmiş, lakin bu problem daha birmənalı şərh edilməmişdir. Belə ki, "elektron kitabxana" anlayışının sinonimi olaraq, "rəqəmsal kitabxana" (digital library-Qərb ədəbiyyatında daha çox yayılmış ifadədir) və "virtual kitabxana" (virtual library) kimi ifadələrə rast gələ bilərik.

Bu sahədə terminologiyanın dəqiqləşdirilməsi çox zəruridir. "Elektron kitabxanalar" anlayışı xüsusi bülletenlərdə və populyar məqalələrdə istifadə olunur. Onun istifadəsi qismən də dəb ənənəsi hesab olunur. Oxşar hadisə "məlumat bazası" termini ilə də baş vermişdir. "Elektron kitabxanalar" da "Elektron nəşrlər" və digər oxşar ifadələr kimi, demək olar ki, həmişə anlayışlar və ya təriflər olmadan və ya onlarla birgə müxtəlif kontekstlərdə meydana çıxır.

EK haqqında daha geniş anlayışları üç qrupda birləşdirmək olar:

- ənənəvi kitabxanaların avtomatlaşdırılması;
- İnternetdə mövcud olan məlumat bazalarının istifadə edilməsi;
- İnternetdə mövcud olan və yalnız elektron formada olan hər hansı məlumatın toplanması.

Bu fikirlərin düzgün hesab edilməsinin çətinliyinə baxmayaraq, onlar gərəksiz deyil və problemin mahiyyəti ilə bağlıdır.

Birinci halda EK-nın mövcud şəraitdə ənənəvi kitabxanaların bir hissəsi olması və ya kitabxananın tamamilə avtomatlaşdırılması vasitələrinə uyğun olaraq yaradılması güman edilir. Bu yanaşmaya etiraz iki təsdiqə gətirib çıxara bilər. Birincisi, ənənəvi kitabxanaların əsas fəaliyyət obyektinə mühafizəsi, emalı, istifadəsi və bütün özünəməxsus xüsusiyyətləri ilə mövcud olan çap məhsullarıdır. EK, öz növbəsində, məlumat və ya elektron sənədlərin məcmu şəkilində təqdim edilən elektron məlumatlarını toplayır. Bu məlumat təşkili, təsviri, mühafizəsi, hazırlanması və istifadəsi, tətbiq olunan vasitələrin istifadəsinə görə çap məlumatlarından çox fərqlidir. Hətta çap məhsullarının elektron formada təqdim olunması halında belə, çox fərq vardır. İkincisi, onların qurumlarının informasiyanın mühafizəsi və yayılmasının yeganə və mükəmməl olduğunu düşünən bəzi kitabxanaçıların fikirləri ilə də razılaşımaq düzgün deyildir. Lakin deyilənlərdən belə nəticəyə gəlmək olmaz ki, ənənəvi kitabxanaların əsasında elektron kitabxana yaratmaq lazım deyildir. Həm ənənəvi, həm də elektron olmaqla, müxtəlif fondlar əsasında müxtəlif xidmət formaları birlikdə böyük müsbət təsir göstərə bilər. Lakin unutmamaq lazımdır ki, bu oxşarlıqlarına baxmayaraq onlar müxtəlifdir. Bununla bərabər, ənənəvi kitabxanaların topladıqları təcrübə, elektron kitabxanaların yaradılması və istifadəsi zamanı bütünlüklə nəzərə alınmalıdır.

İkinci məsələ - məlumat bazaları və onlara İnternet vasitəsilə daxil olmaqla əlaqədardır. Son zamanlar hər hansı bir məlumat bazasını tez-tez EK kimi nəzərdən keçirməyə başlamışlar. Belə fikrin qəbul edilməsi, EK anlayışını, onun artıq məlum olan mahiyyətini faktiki olaraq yeni mənaya çevirərək əhəmiyyətli dərəcədə azaldır. Bu halda diqqət proqram və texniki məsələlərə, xüsusilə, daha geniş əhatəli olmasına, paylaşdırılmasına və s. yönəldilir. Şübhəsiz ki, bu məsələlər EK problemlərində mühüm yer tutur, lakin bununla məhdudlaşmır. Digər tərəfdən, belə yanaşma zamanı informasiyanın məzmunu məsələləri, məsələn, əsas informasiya obyektləri, getdikcə dəyişən obyektlərlə iş qaydaları, onların təsviri və s. ya kölgədə qalır, ya da ümumiyyətlə, nəzərə alınmır.

EK-ya sadəcə hər hansı informasiya obyektlərinin toplusu kimi baxılması, onun mənasını təhrif edir və sistemli olmaqdan məhrum edir. Tam yerində olan bir analogiyaya nəzər salmaq-hər hansı kitab yığını və ya kitab toplusu kitabxana hesab oluna bilməz. Bu cür yanaşma zamanı, informasiya fondlarının formalaşmasının dəqiq strategiyası, informasiya obyektlərinin kataloqlaşdırılması, təsviri və digər bir sıra məsələlər barədə unudulur. Əlbəttə, hər hansı EK məlumat obyektlərinin toplusudur və məhz bu məsələ burada nəzərdən keçirilir. Bundan əlavə, bu mənada EK hibrid, bir çox müxtəlif məlumatları əhatə edən, fərqli olmayan bir mənada daşıyır. Buraya hər hansı

elektron formada olan materialların topluları və bu cür toplulara və ya materiallara hiperkeçidlərin siyahıları daxildir.

Hazırda elektron kitabxanalar üçün heç bir ümumi anlayış mövcud deyildir. Bu məsələ ilə bağlı fikir müxtəlifliyini göstərmək üçün, xarici ədəbiyyatlarda istifadə olunmuş "elektron kitabxana" anlayışının bəzi mənalarnı təqdim edirik.

1. Rəqəmsal kitabxana:

- kompüter vasitəsilə resurslarının idarə olunması;
- məlumat təchizatçısı ilə informasiya istehlakçısı arasında elektron kanallar vasitəsilə əlaqə yaratmaq;
- istifadəçidən sorğu daxil olduqda, əməkdaşlar üçün qarşılıqlı elektron əlaqədə vasitəçi kimi çıxış etmək imkanı;
- elektron kanallar vasitəsilə məlumatın mühafizəsi, təşkili və istehlakçılara çatdırılma imkanındır.

(Dowlin K. The Electronic Library. - S. 1., 1984)

2. Rəqəmsal kitabxana - informasiyanın yaradılması, axtarışı və istifadəsi üçün elektron resurslar və müvafiq texniki imkanların toplusudur. Bu mənada onlar müxtəlif şəbəkələrdə mövcud olan müxtəlif növ (mətnlər, şəkillər, səslər, statistik və ya dinamik şəkillər) rəqəmsal məlumatlarla əlaqədar olan informasiyanın mühafizəsi və əldə edilməsi sisteminin davamı və genişləndirilməsinin təzahürüdür.

(1996 UCLA-NSF Social Aspects of Digital Libraries Workshop)

3. Elektron kitabxana - istifadəçi cəmiyyətinə birbaşa çıxışı təmin edən və aşağıdakı əlavə funksiyalara malik olan müxtəlif formatlarda rəqəmsal informasiya obyektlərinin daxil olduğu məlumat bazasıdır:

- giriş üçün hərtərəfli vasitə (məsələn, kataloq) bütün informasiya bazası üzrə axtarışa və informasiyanın əldə edilməsinə imkan verir;
- təşkil edilmiş texniki üsullar mövcuddur, hansı ki, onlar vasitəsilə kitabxana mütəxəssisləri fondların formalaşdırılmasının ardıcıl və aydın siyasətinə uyğun olaraq, məlumat bazasına obyektləri əlavə və ya ləğv edirlər.

(Graham P. Rutgers University Libraries. - S. 1., 1997)

4. Elektron kitabxana - müxtəlif cəmiyyətlərdə müxtəlif mənalı olan bir anlayışdır. Mühəndislik və kompüter cəmiyyəti üçün elektron kitabxana strukturu olmayan multimedia məlumatlarını idarə edən yayılmış məlumat bazalarının yeni xidmət növlərinin metaforasıdır. Siyasi və işgüzar cəmiyyət üçün bu termin dünya informasiya resursları və xidmətlərinin yeni bazarı anlamını daşıyır.

(Marchionini G. Research and Development in Digital Libraries. - S. 1., 1998)

5. Rəqəmsal kitabxanalar:

- istifadəçilərin (cəmiyyətin) informasiya ehtiyaclarının təmin

edilməsinə;

-informasiya xidmətlərinin təqdim edilməsinə;

-informasiyanın rahat istifadəsinin təşkilinə;

-informasiya mühitinin idarə olunmasına və informasiyanın istifadəçilərə və onların vasitəçilərinə ötürülməsinə kömək edən mürəkkəb informasiya/məlumat/bilik (bundan sonra - informasiya) sistemləridir.

(E. A. Fox, 1999)

6. Elektron kitabxana ilə iş mürəkkəb təşkilati kontekstdə həyata keçirilir ki, bunlar da dörd ölçünü müəyyən edir: cəmiyyət, texnologiya, xidmət və məzmun.

(Marchionini G., Fox E. A. Progress toward digital libraries: augmentation through integration. - S. 1., 1999)

Elektron kitabxananın informasiya təyinatı müvafiq xidmətlərlə birlikdə idarə olunan informasiya toplusunu ifadə edir. Burada informasiya rəqəmsal formatda mühafizə olunur və şəbəkə vasitəsilə əldə edilir.

Elektron kitabxana - səpələnmiş informasiya resurslarının ümumi interfeys altında birləşmiş məcmusundan ibarətdir. Buraya idarəetmə modulu, aparat-proqram kompleksi və referativ məlumat bazaları-tam mətnli sənədlərə daxil olmaq üçün referatların təhlili vasitələri-İnternetdə digər resurslar üçün hiperkeçidlərdən ibarət olan resurslar daxildir.

Elektron kitabxana - zəruri məlumatın axtarışı və çatdırılması sahəsində geniş axtarış imkanlarına malik olan aparat-proqram kompleksidir. Elektron kitabxana və ya rəqəmsal kitabxana - sənədlərin maşınla oxuna bilən, yəni elektron formada saxlanıla və istifadə edilə bilən informasiya sistemidir, burada mətn və şəkilləri özündə ehtiva edən elektron sənədlərə giriş üçün mövcud olan ümumi interfeys proqram vasitələrlə təmin edilir. Məlumat bazası müxtəlif elektron sənəd kolleksiyalarından ibarət ola bilər. Əslində, müasir elektron kitabxanalar istifadəçiləri yalnız öz elektron resursları ilə deyil, həm də, eyni zamanda şəbəkə də daxil olmaqla, müvafiq proqram təminatı olan digər təşkilatların ehtiyatları ilə də təmin edə bilər. Bu halda, söhbət virtual kitabxanadan gedir.

Elektron kitabxana – tammətnli sənədlərin (məqalələr, monoqrafiyalar, hesabatlar, referatlar, və s.) elektron daşıyıcılarda saxlanıldığı və sorğularına əsasən istifadəçilərə elektron formada, o cümlədən, elektron poçt vasitəsilə çatdırıla bilən avtomatlaşdırılmış sənəd-informasiya sistemidir.

Elektron kitabxana – bircinsli funksional və təşkilati mühitdə istifadəçilərin girişini təmin edən informasiya kütləsi və vasitələrinin heterogen toplusudur.

İndi isə daha ətraflı və daha uyğun müəyyənləşdirmə apararaq: "Elektron Kitabxana- müxtəlif elektron sənəd toplularının (mətn, şəkil, səs, video, və s.) təhlükəsiz mühafizəsinə, lokal şəkildə, eləcə də, telekommunikasiya şəbəkəsi

vasitəsilə səmərəli istifadəsinə imkan verən informasiya sistemidir. Elektron kitabxanaların əsas vəzifəsi informasiya ehtiyatlarının inteqrasiyası və səmərəli axtarışdır".

İnformasiya ehtiyatlarının inteqrasiyası dedikdə, onların çatdırılma xassələrini və xüsusiyyətlərini və istifadəçilər tərəfindən manipulyasiya imkanlarını saxlamaqla, müxtəlif informasiyanın istifadəsi məqsədilə (yaxşı olar ki, rahat və yalnız bir istifadəçi interfeysi ilə olsun) vəhdəti başa düşülür. Burada informasiya ehtiyatlarının inteqrasiyası mütləq fiziki olaraq deyil, virtual da ola bilər, əsas məsələ-onun istifadəçi tərəfindən vahid informasiya məkanı kimi qəbul edilməsinin təmin edilməsidir. Xüsusilə, elektron kitabxanaların dəqiq informasiya sistemlərinin xüsusiyyətlərindən asılı olmadan, heterogen məlumat bazaları və ya verilənlər bazaları sistemləri ilə işi təmin etməklə, istifadəçilər üçün səmərəli informasiya axtarışını təmin etməli olması nəzərdə tutulur.

Elektron kitabxanada səmərəli axtarış dedikdə, istifadəçi üçün bütün informasiya məkanında ona maraqlı olan məlumatların ən az say sərflənməklə, mümkün qədər tam və dəqiq tapılması başa düşülür. Bu cür yanaşma zamanı informasiya sistemləri və məlumat bazalarında istifadə edilən yaxşı məlum olan informasiya axtarışı xüsusi axtarış vasitələri hesab olunur.

Aydındır ki, elektron kitabxanaların informasiya sistemləri tammətnli və güclü informasiya axtarış sistemləri ilə fəaliyyət göstərməlidirlər. Əgər elektron nəşrlər hazır məhsul kimi istehsal olunursa, bu zaman, elektron kitabxanalarda informasiya obyektlərinin daxil və ləğv edilməsi imkanları, inteqrasiyası və digər əməliyyatlar əvvəlcədən nəzərə alınmalıdır.

Bundan əlavə, EK-in əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakı xüsusiyyətlər də daxildir:

-mühafizə olunan informasiyanın profilliliyi, eləcə də, istifadəçi tərəfindən əldə edilməsi mümkün olan müəyyən informasiya məkanının formalaşdırılması konsepsiyasının mövcudluğu və onun həyata keçirilmə siyasəti;

-bu informasiya mühitini yaradan obyektlərin və onların müxtəlif vəhdətlərinin kataloqlaşdırılması (geniş mənada) və inventarlaşdırılması.

Elektron kitabxana konsepsiyasına, eləcə də, onun proqram təminatına informasiyanın istifadə imkanını və çatdırılması ilə əlaqədar tələblər əhəmiyyətli dərəcədə təsir edir.

İnformasiya obyektləri mətnlər, şəkillər, musiqi, verilənlər bazası və ya onların fraqmentləri və s. ola bilər. İnformasiya məkanının təşkili, obyektlər toplusu və birmənalı identifikasiya kimi müxtəlif növ informasiya axtarışını səmərəli həyata keçirmək üçün zəruridir. Bu cür identifikasiyanın əsası kimi bibliografik təsvir çıxış edə bilər, belə ki, fondun əsas hissəsini standart bibliografik emala imkan verən sənədlər təşkil edəcək.

ƏDƏBİYYAT

1. Антопольский А. Б., Вигурский К. В. Концепция электронных библиотек // Электронные библиотеки. - 1999. - Т. 2. - Вып. 2. - 98 с.
2. Бережной С. Электронные библиотеки - территория беззакония // Мир Internet. - 1999. - Май. - No 5 (32). - С. 86с.
3. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество, культура / Пер. с англ. под науч. ред. О. И. Шкаратана. - М.: ГУ ВШЭ, 2000. - 608 с.
4. Arms W. Y. Digital Libraries. — Cambridge, MA: The MIT Press, 2000, p.69-72
5. Bailey C. W. Jr. Scholarly Electronic Publishing Bibliography. Houston: Univ. of Houston Libraries, 1996-2001. - 2001. - p.544.

**ЭЛЕКТРОННЫЕ БИБЛИОТЕКИ В СРАВНЕНИИ С ПРОЧИМИ
ИНФОРМАЦИОННЫМИ СИСТЕМАМИ. КОНЦЕПЦИИ
И ЭЛЕКТРОННОЙ БИБЛИОТЕКИ**

Керимова С. Г.

sevda.kerimova1@gmail.com

РЕЗЮМЕ

В статье обсуждаются вопросы создания и развития электронных библиотек; специфика Электронных Библиотек в сравнении с прочими информационными системами; определения и термины, используемые в этой области; основные подходы к пониманию ЭБ.

Ключевые слова: электронные библиотеки, национальная информация, электронная информация, информационная общества, Интернет, информационный поиск, информационная служба, базы данных, цифровая библиотека.

**ELECTRONIC LIBRARIES IN COMPARISON WITH OTHER
INFORMATION SYSTEMS. THE CONCEPTION OF ELECTRONIC
LIBRARY**

Karimova S. H.

sevda.kerimova1@gmail.com

SUMMARY

In this article are discussed the questions of creation and development of electronic libraries and the basic approaches to understanding of electronic libraries; specificity of Electronic Libraries in comparison with other information systems; definitions and the terms used in this area.

Key words: electronic libraries, national information, electronic information, information societies, Internet, information search, information service, databases, digital library.